

**СРЕДНО УЧИЛИЩЕ  
„ВАСИЛ ЛЕВСКИ” – ГРАД ХАСКОВО**

Утвърждавам:.....

Милена Михайлова,  
**Директор**

Съгласувал:.....

Елена Карабойдева,  
**ЗДУД**

**УЧЕБНА ПРОГРАМА**

**ПО БИОЛОГИЯ И ЗДРАВНО ОБРАЗОВАНИЕ - ПП  
ИЗБИРАЕМ МОДУЛ – 12.КЛАС**

**ЗА УЧЕБНАТА 2023– 2024 ГОДИНА**

**Хорариум часове:**

**31 седмици X 1 час седмично = 31 часа годишно**

Изготвил:.....

Ваня Хъркова

## УЧЕБНА ПРОГРАМА ПО БИОЛОГИЯ И ЗДРАВНО ОБРАЗОВАНИЕ

(ПРОФИЛИРАНА ПОДГОТОВКА - 12 клас)

### Избираем модул

**Тема: " Опазване на биоразнообразието на България"**

#### КРАТКО ПРЕДСТАВЯНЕ НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА

Учебната програма за избираем модул „Опазване на биоразнообразието на България“ е за профилирана подготовка във втори гимназиален етап и като съдържание надгражда знанията, уменията и отношенията, формирани в учебния предмет биология и здравно образование - първи гимназиален етап, както и от задължителните модули от 12 клас.

Учебната програма поставя акцент върху екологичните фактори (главно абиотични и антропогенни) и тяхното влияние върху живите системи. Друг важен акцент са биологичните проблеми на опазване на околната среда като особено място заемат активните мероприятия, извършващи се в региона. Тя съдържа следните три центъра:

- Абиотични фактори и екологични групи организми, свързани с тези фактори.
- Национална екологична мрежа;
- Природозащитна дейност в България и региона.

Основните понятия по теми и подтеми са включени в система умения, осигуряващи приложението на знанията за решаване на познавателни, изследователски, оценъчни и практически задачи. Център в уменията са анализът, синтезът, приложението и оценката в личностен, социален и икономически план.

### **ЦЕЛИ НА ОБУЧЕНИЕТО :**

- да се разширят знанията, свързани с абиотичните екологични фактори, екологичните групи растения и животни с акцентпрактическото им приложение.
- да се задълбочат знанията по екология и приложението им чрез изучаване на изграждащата се Национална екологична мрежа ( НЕМ).
- да се търси проекция на придобитите екологични знания в реализираните регионални проекти по опазване на биоразнообразието.
- да се формират познавателни, ценностно -ориентирани и практико - приложни умения като част от ключовите компетентности в сферата на научната и изследователска дейност.

**УЧЕБНАТА ПРОГРАМА Е НАСОЧЕНА КЪМ ФОРМИРАНЕТО НА:**

- ключови компетентности по природни науки (използване на знания за обосноваване на връзки и взаимоотношения в природата, за аргументиране на дейности на човека въз основа на научни факти, познаване на основните характеристики на научното търсене и осъзнаване на връзката: развитие на науката – практика – ограничения и рискове);
- умения за учене (проучване на информация от различни източници, дискутиране на проблеми, критично мислене, работа в екип, планиране на дейности и формулиране на решения);
- умения за подкрепа на идеята за устойчивото развитие (критично отношение, информираност и познаване на основните закони и наредби, свързани с природната среда, интерпретиране на конкретни ситуации като последици за природната среда, осъзнаване на значението на устойчивото развитие за бъдещето на човечеството);

**УЧЕБНО СЪДЪРЖАНИЕ**

<b>Теми</b>	<b>Компетентности като очаквани резултати по теми</b>	<b>Нови понятия</b>
1. Екологични фактори. Абиотични фактори	➤ Разпознава влиянието на абиотичните фактори върху организмите ➤ Сравнява параметрите на основните абиотични фактори в различни географски райони на България	➤ адаптация на организмите - морфологични, физиологични,
1.1. Светлина		
1.2. Топлина ( температура)	➤ Дефинира основни абиотични фактори и екологични групи	

1.3. Вода	организми	поведенски адаптации
1.4. Почва	➤ Изброява примери за екологични групи растения и животни	➤ екологични групи растения и животни
1.5. Въздух	➤ Работи с географски карти за установяване връзките между абиотични фактори и разпространението на различни видове организми	
2. Национална екологична мрежа		
2.1. Национални паркове, природни паркове в България	➤ Разпознава основните видове защитени растения и животни. ➤ Сравнява защитените територии по избрани признаци.	➤ НЕМ.
2.2. Резервати, природни забележителности, защитени местности	➤ Определя по алгоритъм вида на защитените организми. ➤ Дефинира инвазивните видове. ➤ Изброява и описва различни видове инвазивни растения.	➤ природозащитен статут.
2.3. Изграждане на мрежа от малки защитени територии	➤ Отчита спецификите на българските и европейските закони, свързани с опазването на биоразнообразието.	➤ консервационна значимост.
2.4. Защитени територии в Източните Родопи и Сакар планина	➤ Работи с географски карти за отбелязване на местоположението на защитени територии и защитени видове. ➤ Участва в презентации, дискусии, ролеви игри и аргументира лична позиция за увеличаване на защитените територии в България.	➤ мониторинг.
2.5. Европейското и българското законодателство за опазване на биоразнообразието		➤ орнитофауна. ➤ инвазивни видове.

2.6. Инвазивни видове растения		
3. Природозащитна дейност		
3.1. История на природозащитната дейност в България.	<ul style="list-style-type: none"> <li>➤ Запознават се с основните етапи в разработване на природозащитни проекти.</li> <li>➤ Анализират критерии и причини за избор на видове, нуждаещи се от мерки за опазване.</li> <li>➤ Сравнява ползите от природозащитна дейност за хората и природата.</li> <li>➤ Участва в наблюдения и описва ефективността на мерките за опазване на защитени видове птици.</li> <li>➤ Съпоставя различни методи за маркиране на птиците.</li> <li>➤ Участва в образователните дейности на спасителния център за диви животни.</li> <li>➤ Изработва проекти за популяризиране на природозащитни дейности.</li> </ul>	➤ маркиране.
3.2. Проектни дейности на Българското дружество за защита на птиците (БДЗП).		
3.3. Проектни дейности на “Зелени Балкани” и РИОСВ - Хасково		
3.4. Спасителен център за диви животни - Стара Загора		